

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר, 2021

בלתי מבוקרים

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר, 2021

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

דף

2

[דוח סקירה של רואה החשבון המבקר](#)

3

[דוחות על המצב הכספי](#)

4

[דוחות הכנסות והוצאות](#)

5

[דוחות על התנועה בקרן הפנסיה](#)

6-16

[באורים לדוחות הכספיים ביניים](#)

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתים של עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים המנוהלת ע"י עתודות – קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן הפנסיה עתודות המנוהלת על ידי עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים (להלן - הקרן) המנוהלת ע"י עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - החברה המנוהלת), הכולל את הדוח על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2021 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 (להלן-התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 5 ג' בדבר גרעון הקרן ואופן הקצאתה של כרית הבטחון במאזן האקטוארי של הקרן.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
234,030	214,825	284,790	רכוש שוטף
720	1,896	3,030	מזומנים ושווי מזומנים
121,739	86,835	162,083	חייבים ויתרות חובה
356,489	303,556	449,903	סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
5,871,942	5,667,698	6,465,382	השקעות
5,277,417	4,893,976	5,462,179	ניירות ערך שאינם סחירים
694,333	706,740	749,515	ניירות ערך סחירים
-	-	3,076	פקדונות והלוואות
			מקרקעין
11,843,692	11,268,414	12,680,152	סך הכל השקעות
12,200,181	11,571,970	13,130,055	סך הכל נכסים
186,284	131,609	164,316	התחייבויות
			זכאים ויתרות זכות
5,718,489	5,496,194	6,455,392	התחייבויות פנסיוניות
8,522,154	8,277,140	8,447,009	זכויות שנצברו (*):
2,332,652	2,355,104	2,417,178	לפנסיונרים
16,573,295	16,128,438	17,319,579	למבוטחים פעילים
			למבוטחים לא פעילים
2,421,392	2,367,828	2,106,462	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל
18,994,687	18,496,266	19,426,041	בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
(1,218,488)	(1,183,148)	(1,108,345)	בניכוי:
(800,436)	(717,610)	(683,567)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל
			בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות
			מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד
			המאזן
4,324	(1,966)	10,587	ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי
(2,124,567)	(1,993,741)	(2,294,758)	לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח
(4,139,167)	(3,896,465)	(4,076,083)	מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
			סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
(2,328,128)	(2,191,116)	(2,340,992)	סיוע ממשלתי ישיר:
(513,495)	(968,324)	(43,227)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
			מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
			גרעון אקטוארי (*)
12,013,897	11,440,361	12,965,739	סך ההתחייבויות הפנסיוניות
12,200,181	11,571,970	13,130,055	סך הכל התחייבויות

(* סווג מחדש, ראה באור 5 ד')

24 בנובמבר, 2021

מנשה מאירי
מנהל כספים

שלום בן עיון
מנהל כללי

דורון סט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2020	2021	2020	2021
מבוקר				
		בלתי מבוקר		
		אלפי ש"ח		
(34,957)	5,023	(2,330)	(687)	(5,742)
255,805	(79,271)	253,528	4,690	580,478
314,543	139,830	76,023	(26,284)	436,666
899	13,612	10,301	(13,208)	28,265
-	-	(12)	-	(6)
571,247	74,171	339,840	(34,802)	1,045,403
536,290	79,193	337,510	(35,489)	1,039,661
121,090	30,006	33,443	86,186	97,014
657,380	109,199	370,953	50,697	1,136,675
47,977	12,142	12,735	35,439	37,456
50	5	10	50	50
48,027	12,147	12,745	35,489	37,506
609,353	97,052	358,208	15,208	1,099,169

הכנסות (הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

בניירות ערך שאינם סחירים

בניירות ערך סחירים

בפקדונות והלוואות

ממקרקעין

סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות

סיוע ממשלתי ישיר

סך הכל ההכנסות

הוצאות

דמי ניהול לחברה מנהלת

הוצאות אחרות

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות - מועבר לדוחות תנועה בקרן הפנסיה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
11,549,644	11,387,303	12,657,603	11,549,644	12,013,897	יתרת הקרן לתחילת השנה
					תוספות לקרן
208,087	44,007	40,723	130,210	126,368	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים עודף הכנסות מועבר מדוחות הכנסות והוצאות סך הכל תוספות לקרן
609,353	97,052	358,208	15,208	1,099,169	
817,440	141,059	398,931	145,418	1,225,537	
					בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים
323,484	81,803	87,093	240,302	258,587	תשלומי פנסיה לפנסיונרים
29,703	6,198	3,702	14,399	15,108	פדיונות
353,187	88,001	90,795	254,701	273,695	סך הכל תשלומים לעמיתים
12,013,897	11,440,361	12,965,739	11,440,361	12,965,739	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2021 ולתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים של קרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר, 2020 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב %	המדד הידוע %	
0.44 (0.43)	2.20 (0.60)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום: 30 בספטמבר, 2021 30 בספטמבר, 2020
(0.95) (0.72)	0.79 0.10	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום: 30 בספטמבר, 2021 30 בספטמבר, 2020
(6.97)	(0.60)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
ליום 30 בספטמבר, 2021 (בלתי מבוקר)			
284,790	247,249	37,541	מזומנים ושווי מזומנים
3,030	3,030	-	חייבים ויתרות חובה
162,083	148,836	13,247	סיוע ממשלתי ישיר
6,465,382	5,530,322	935,060	ניירות ערך שאינם סחירים
5,462,179	4,611,462	850,717	ניירות ערך סחירים
749,515	651,628	97,887	פקדונות והלוואות
3,076	2,619	457	מקרקעין
13,130,055	11,195,146	1,934,909	סך הכל נכסים
-	(7,780)	7,780	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
13,130,055	11,187,366	1,942,689	
(164,316)	(146,907)	(17,409)	התחייבויות שוטפות
12,965,739	11,040,459	1,925,280	
ליום 30 בספטמבר, 2020 (בלתי מבוקר)			
214,825	188,422	26,403	מזומנים ושווי מזומנים
1,896	1,896	-	חייבים ויתרות חובה
86,835	81,642	5,193	סיוע ממשלתי ישיר
5,667,698	4,860,716	806,982	ניירות ערך שאינם סחירים
4,893,976	4,132,893	761,083	ניירות ערך סחירים
706,740	618,599	88,141	פקדונות והלוואות
11,571,970	9,884,168	1,687,802	סך הכל נכסים
-	(16,430)	16,430	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
11,571,970	9,867,738	1,704,232	
(131,609)	(114,786)	(16,823)	התחייבויות שוטפות
11,440,361	9,752,952	1,687,409	
ליום 31 בדצמבר, 2020 (מבוקר)			
234,030	204,248	29,782	מזומנים ושווי מזומנים
720	720	-	חייבים ויתרות חובה
121,739	114,344	7,395	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
5,871,942	5,033,706	838,236	ניירות ערך שאינם סחירים
5,277,417	4,462,934	814,483	ניירות ערך סחירים
694,333	607,030	87,303	פיקדונות והלוואות
12,200,181	10,422,982	1,777,199	סך הכל נכסים
-	(22,569)	22,569	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
12,200,181	10,400,413	1,799,768	
(186,284)	(162,969)	(23,315)	התחייבויות שוטפות
12,013,897	10,237,444	1,776,453	

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)
ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
			ליום 30 בספטמבר, 2021 (בלתי מבוקר)
			זכויות שנצברו:
			לפנסיונרים
6,455,392	5,841,066	614,326	למבוטחים פעילים
8,447,009	6,977,568	1,469,441	למבוטחים לא פעילים
2,417,178	1,952,301	464,877	
<u>17,319,579</u>	<u>14,770,935</u>	<u>2,548,644</u>	
			זכויות שיצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
2,106,462	1,637,535	468,927	התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות בניכוי:
<u>19,426,041</u>	<u>16,408,470</u>	<u>3,017,571</u>	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(1,108,345)	(842,442)	(265,903)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד" סיוע ממשלתי בגין כרית בטחון
			סיוע ממשלתי ישיר:
			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(2,340,992)	(2,174,919)	(166,073)	
			גירעון אקטוארי (**)
(43,227)	(46,119)	2,892	סך הכל התחייבויות פנסיוניות זכאים ויתרות זכות
<u>12,965,739</u>	<u>11,040,459</u>	<u>1,925,280</u>	
164,316	146,907	17,409	
<u>13,130,055</u>	<u>11,187,366</u>	<u>1,942,689</u>	
			ליום 30 בספטמבר, 2020 (בלתי מבוקר)
			זכויות שנצברו (*):
			לפנסיונרים
5,496,194	4,964,604	531,590	למבוטחים פעילים
8,277,140	6,862,560	1,414,580	למבוטחים לא פעילים
2,355,104	1,920,362	434,742	
<u>16,128,438</u>	<u>13,747,526</u>	<u>2,380,912</u>	
			זכויות שיצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
2,367,828	1,921,664	446,164	בניכוי:
<u>18,496,266</u>	<u>15,669,190</u>	<u>2,827,076</u>	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(1,183,148)	(939,950)	(243,198)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
(717,610)	(543,599)	(174,011)	סיוע ממשלתי ישיר:
			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(1,966)	1,933	(3,899)	גירעון אקטוארי (* (**))
(1,993,741)	(1,593,953)	(399,788)	סך הכל התחייבויות פנסיוניות זכאים ויתרות זכות
<u>(3,896,465)</u>	<u>(3,075,569)</u>	<u>(820,896)</u>	
(2,191,116)	(2,046,449)	(144,667)	
(968,324)	(794,220)	(174,104)	
11,440,361	9,752,952	1,687,409	
131,609	114,786	16,823	
<u>11,571,970</u>	<u>9,867,738</u>	<u>1,704,232</u>	

(* סווג מחדש, ראה ביאור 5 ד'
(** ראה ביאור 5 ב' ו-5 ג')

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
5,718,489	5,170,500	547,989
8,522,154	7,076,931	1,445,223
2,332,652	1,883,151	449,501
16,573,295	14,130,582	2,442,713
2,421,392	1,970,399	450,993
18,994,687	16,100,981	2,893,706
(1,218,488)	(970,325)	(248,163)
(800,436)	(606,907)	(193,529)
4,324	2,923	1,401
(2,124,567)	(1,692,157)	(432,410)
(4,139,167)	(3,266,466)	(872,701)
(2,328,128)	(2,170,979)	(157,149)
(513,495)	(426,092)	(87,403)
12,013,897	10,237,444	1,776,453
186,284	162,969	23,315
12,200,181	10,400,413	1,799,768

ליום 31 בדצמבר, 2020 (מבוקר)

זכויות שנצברו *):

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן

בעתיד ובגין הוצאות ניהול

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג

"עמד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין

החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג

"מירון" ו"עמד"

סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות

מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי * (**)

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

(* סווג מחדש, ראה ביאור 5 ד')

(** ראה ביאור 5 ב' ו-5 ג')

באור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה של הקרן מר אלן פפרמן. החישוב בוצע באופן עקבי, למעט האמור בסעיף 5 ד' להלן, מכל הבחינות המהותיות, לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2020. נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את החישוב האקטוארי.

באור 5 - גרעון אקטוארי
א. להלן התנועה בגרעון אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2020	2021	2020	2021	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
	(460,984)	(1,347,039)	(623)	(460,984)	(513,495)
	(149,450)	(55,432)	(9,087)	36,171	(192,578)
	(915,886)	240,947	(283,544)	(711,405)	(72,271)
	(103,561)	(12,901)	(3,966)	(59,081)	20,872
	771,455	195,502	78,147	16,296	576,221
	344,931	10,599	175,846	210,679	138,024
	(513,495)	(968,324)	(43,227)	(968,324)	(43,227)

גרעון אקטוארי לתחילת התקופה (*)

שינוי בעתודה בגין קבוצות הנמצאות בעודף (*)
השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב
ההתחייבויות לתאריך הדיווח (ראה 1 להלן)
עודף (גרעון) בגין דמי גמולים עתידיים
השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון (ראה ב' לעיל)
גרעון אקטוארי לסוף התקופה (*)

(*) סווג מחדש, ראה באור 5 ד'

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2020	2021	2020	2021	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
	(939,686)	240,947	(283,544)	(735,205)	(72,271)
	23,800	-	-	23,800	-
	(915,886)	240,947	(283,544)	(711,405)	(72,271)

שינוי בעקום הריבית
עדכון לוחות התמורת בהתאם לתיקון לחוזר
המאוחד
סך הכל השפעות שוטפות

2. פירוט השפעות שוטפות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2020	2020	2020	2021	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
	(7,016)	3,185	3,484	(20,075)	1,928
	653,353	187,118	68,577	8,852	564,078
	62,979	-	-	-	-
	62,139	5,199	6,086	27,519	10,215
	771,455	195,502	78,147	16,296	576,221

מקרי מוות בפועל גבוה (נמוך) מהצפוי

תשואה בפועל גבוהה מהתשואה החזויה

עדכון חישוב דמי הפחתה בגין כרית הביטחון
אחרות
סך הכל השפעות שוטפות

באור 5 - גרעון אקטוארי (המשך)

ב. כרית ביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011, לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח', בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית בטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על רשות שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה וממשיכה לפעול בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש רשות שוק ההון מיום 2 ביולי, 2012.

בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, (להלן: "חוק הכרית") במסגרתו עוגנה בחקיקה ראשית כרית הביטחון האמורה לעיל.

ג. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

מדי שנה יערוך אקטואר הקרן מאזן אקטוארי לקרן. אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 5% מסך כל התחייבויות הצבורות הקרן באותה שנה, תאוזן הקרן על-ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

בנוסף, אם יצביע המאזן האקטוארי השנתי על גירעון אקטוארי בגין זכויות צבורות העולה על 3% מסך כל התחייבויות הצבורות הקרן במשך שלוש שנים רצופות, תאוזן הקרן על ידי הקטנת הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגובה מלוא הגירעון האקטוארי.

יצויין כי, גם ביחס לקבוצות עמיתים, מבצעת הקרן מאזן אקטוארי שנתי ואיזון אקטוארי כאמור ברמת כל קבוצה. במקרה בו ייזם עודף בגין זכויות צבורות אשר עולה על 5% ובכפוף לאישורו של הממונה, יוגדלו הזכויות הפנסיוניות לעמיתים והפנסיונרים בקרן בגין ההפרש בין שיעור העודף ל-5%.

נכון ליום 30 בספטמבר, 2021 לקרן גרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 1,759 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של 1,960 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020) וגרעון אקטוארי בגין זכויות צבורות ועתידיות בגובה של 2,338 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ-2,638 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2020) לפני הכללת כרית הביטחון כעולה מחוק כרית הביטחון.

נכון לימים 30 בספטמבר, 2021 ו-31 בדצמבר, 2020, בהתאם להערכות החברה, בהתבסס על יועציה החיצוניים, ובשל היעדר הוראות ברורות לאופן הקצאת "כרית הביטחון" בין קבוצות העמיתים השונות בקרן, החליטה הנהלת הקרן על אופן השימוש במנגנון "כרית הביטחון" לכיסוי הגרעון הצבור בכלל הקרן והקבוצות (להלן: "נוסחת השימוש").

נכון ליום 30 בספטמבר, 2021 גובה התקרה השקלית של "כרית הביטחון", בהתאם לחקיקה כאמור בסעיף ב' לעיל, ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד מדצמבר 2011 הינו כ- 843 מיליוני ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, חישוב שוויה של "כרית הביטחון" בהתאם לצפי מועד קבלתה העתידי ומהוון ליום 30 בספטמבר, 2021 לפי וקטור הריביות, הינו כ- 2,295 מיליוני ש"ח (כ- 1,718 מיליוני ש"ח בגין הזכויות הצבורות).

הגרעון בגין זכויות צבורות ועתידיות לאחר הכללת כרית הביטחון הינו כ- 43 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון של כ- 513 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2020).

הגרעון בגין זכויות צבורות בלבד לאחר הכללת כרית הביטחון הינו כ- 41 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ- 389 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

אופן ההצגה ורישום חלוקת כרית הביטחון בדוחות כספיים אלה, על בסיס נוסחת השימוש הינו על פי שיקול הדעת המקצועי של הקרן. אין בו כדי לקבוע או לחייב את הקרן בעתיד בקשר לאופן חלוקת כרית הביטחון בין הקבוצות ו/או בקשר לאופן יישום החוק ו/או תיקון עתידי. בהקשר זה, והקרן תהא רשאית לפעול באופן אחר בכל הקשור לשימוש בכרית הביטחון וחלוקתה. מבלי לגרוע מהאמור ככל שתקבלנה הבהרות או הנחיות מטעם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון שמשמעותן שינוי נוסחת השימוש, תפעל הקרן על פיהן.

יודגש כי בהקשר זה, הקרן הגישה בקשה לתיקון תקנון הכולל, בין היתר, את אופן יישום נוסחת השימוש בכרית הביטחון כאמור לעיל. במסגרת בחינת הבקשה על ידי רשות שוק ההון, התבקשה החברה להסיר מנוסח התקנון את הסעיפים העוסקים בנושא יישום כרית הביטחון ולהסדירם בדרך חוץ תקנונית. החברה פנתה לרשות שוק ההון על מנת לקבל את אישורה לנוסחת השימוש.

ד. עתודה בגין עודפים של קבוצות הנמצאות בעודף

בקרן עמיתים המשוויכים לקבוצות נפרדות, בגינן מבצע אקטואר הקרן חישוב של העודף (גרעון) האקטוארי, תוך הפרדה בין קבוצה לקבוצה. על פי תקנון הקרן, במידה ולקבוצה נוצר עודף אקטוארי, הרי שלקרן מחויבות לשמור את העודף כאמור עבור העמיתים החברים באותה הקבוצה בלבד. תשלום העודף כאמור וחלוקתו בפועל כפוף לאישור רשות שוק ההון. בהתאם, במידה ולקבוצה גרעון אקטוארי, אזי אותו הגרעון מיוחס לעמיתים החברים באותה הקבוצה בלבד, ולא ימומן על-ידי עודפים מקבוצות אחרות. בהתאם לכך, החליטה הנהלת הקרן לשנות את אופן הצגת הגרעון/עודף האקטוארי בדוחותיה הכספיים על מנת לשקף באופן נאות יותר את ההפרדה בין קבוצות אשר נמצאות בגרעון אקטוארי לבין קבוצות אשר נמצאות בעודף אקטוארי. לפיכך, כללה הקרן במסגרת ההתחייבויות לעמיתים הקרן עתודה בגין עודפים של קבוצות בודדות אשר נשמרים לאותן הקבוצות. בהתאם לכך, סווגו מחדש גם מספרי ההשוואה. יצוין כי לשינוי ההצגה המתואר לעיל, אין השפעה על תוצאות הקרן, סך נכסיה הצבורים נטו וסך כל העודפים והגרעונות האקטואריים של הקרן כפי שהוצג עד כה.

להלן פירוט סכומי העתודה של קבוצות הנמצאות בעודף הנכללת בהתחייבות לעמיתים הקרן:

ליום 31 בדצמבר, 2020	ליום 30 בספטמבר, 2020	ליום 30 בספטמבר, 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
275,657	181,871	413,149	לפנסיונרים
186,404	121,586	236,527	למבוטחים פעילים
44,613	33,364	57,247	למבוטחים לא פעילים
506,674	336,821	706,923	

באור 6 - דמי ניהול לחברה המנהלת

- א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:
1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	
שיעור שלא יעלה על 4% שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 3% שיעור שלא יעלה על 2% שיעור שלא יעלה על 0.5%	סכום המורכב משלושת אלה: מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתיה מיתרת הנכסים בקרן
		2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	
שיעור שלא יעלה על 4% שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 6% שיעור שלא יעלה על 2%	סכום המורכב משני אלה: מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתיה

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2020	2021	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
7,554	1,962	1,554	5,333	4,622
8,632	2,219	2,289	6,366	6,854
31,791	7,961	8,892	23,740	25,980
47,977	12,142	12,735	35,439	37,456

הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת:
מדמי גמולים
מתשלומים
מצבירה

באור 7 - התחייבויות תלויות

החברה מפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון האמון על פעילות הגופים המוסדיים הפועלים בשוק ההון בישראל ("הממונה"). החברה פועלת לניהול קרן הפנסיה בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות לפעילותה. בהתאם לסמכויות הממונה, חשופה החברה, מעת לעת, להליכי ביקורת ואכיפה מנהלית מטעמו של הממונה. כמו כן, מתוקף היות החברה, חברה לניהול קרן פנסיה ותיקה הפועלת לניהול נכסי עמיתי קרן הפנסיה בנאמנות עבורם, חשופה החברה לטענות עמיתים ובכלל זה לתובענות ייצוגיות בעניינים הנובעים מהוראות הדין לפיהם פועלת החברה.

א. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם המעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.

ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן- חוזר הטיוב), החברה סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

ג. נכון לתאריך הדיווח הקרן התחייבה להשקיע בקרנות השקעה סך של 325,323 אלפי ש"ח.

ד. ביום ה-29 ביולי, 2019 הוגשה בבית הדין האיזורי לעבודה בת"א בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד הקרן. עניינה של בקשת האישור בטענה שלפיה הקרן מנועה מלגבות מעמיתיה (במישרין או בדרך של גבייה מתוך נכסי הקרן), רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מתווספת לגביית דמי הניהול המעוגנים בתקנון הקרן. לטענת המבקש, הדין אמנם מתיר עקרונית גבייה כזו, אם יש לה עיגון חוזי במערכת היחסים שבין הקרן לבין העמית אך לשיטתו, אצל הקרן דנא אין עיגון כזה ולפיכך מדובר בהקשרה בגבייה שאינה כדין. לטענת המבקש, התנהלות הקרן בהקשר זה מקימה לכלל העמיתים אשר בוצעה בעניינם גבייה כאמור, שורה של עילות תביעה כנגדה; ובכלל זה עילות נטענות בגין עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה והפרת חוזה. על יסוד האמור, בדעת המבקש לתבוע בשם כלל העמיתים כאמור, את השבת הכספים שנגבו מהם במישרין או בעקיפין בגין רכיב זה; וכן צווים נלווים, ובכללם צו שיורה על הפסקת הגבייה. על פי אומדנו של המבקש, סכום התביעה אם תאושר כייצוגית הוא למעלה מ-40 מ' ש"ח. יצוין, כי בקשת האישור דנא, וכן מספר בקשות אישור דומות נגד גופים שונים המנהלים כספי חוסכים, הוגשו בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת א' שטרם), בתיק ת"צ - 20212 09 16 הפומני נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 31.5.2019), במסגרתו התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת "הפניקס", אשר הושתתה על טענות דומות לאלו המועלות בענייננו. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (להלן: "הבר"ע"), אשר עודנה תלויה ועומדת. במסגרת הדיון בבר"ע, הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדה, אשר תמכה בדרך התנהלותם של הגופים הפיננסיים. דיון בבר"ע קיים ביום ה-11 בפברואר 2021, וכעת ממתנינים הצדדים שם להחלטת בית המשפט העליון. נוכח קיומה של הבר"ע ובעקבות בקשה שהוגשה מטעם הקרן, הורה בית הדין בהחלטה מיום ה-16 בפברואר, 2020 כי בירורה של בקשת האישור יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבר"ע. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, הקרן תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה ביום ה-1 ביולי 2020. דיון הוכחות בבקשת האישור נקבע ליום 13.12.2021. לבקשת הקרן, דיון ההוכחות בוטל וכי הקרן תגיש הודעת עדכון עד למתן הכרעה בבר"ע או עד ליום 1 במרץ, 2022, לפי המוקדם. החלטה בדבר מועד דיון חדש תינתן בנפרד.

ה. במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה על רשות שוק ההון בנושא זכויות עמיתים. ביום ה-7 באוגוסט, 2019 התקבלה בחברה טיוטת דוח הביקורת לתגובת החברה. טיוטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. בחודש נובמבר 2019 הגישה עתודות את התייחסותה לכלל ממצאי דו"ח הביקורת. החברה מקיימת דיונים עם נציגי הממונה ולאחר שלב התייחסות החברה, יגבש הממונה את עמדתו ביחס לטיוטת הדוח. כמו כן, ביום 7 באוגוסט 2019 קיבלה הנהלת הקרן הנחיה מהממונה, בשים לב לטיוטת דוח ביקורת אוצר כאמור לעיל, לאפשר משיכת כספים רק לעמיתים זכאים על פי תקנון החברה ועל פי נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנה 41(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישורים ולניהול קופת גמל) התשכ"ד 1964. ביום 3 בדצמבר 2019 התקבל מכתב הממונה בו מבטל הממונה לעת הזו את ההוראה האוסרת על שימוש בנוסחת הפדיון הקבועה בתקנון הקרן וזאת מבלי שיש לראות בכך נקיטת עמדה ביחס לנוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנון הקרן. בשלב זה אין בידי החברה ויועציה המשפטיים להעריך את הסיכוי כי עמדת החברה ביתר הסוגיות תתקבל על ידי הממונה וממילא לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה על הדוחות הכספיים.

באור 8 – עדכון הפחתות כרית הבטחון

ביום 14 באפריל, 2021, אישר הממונה את בקשת הקרן לתיקון תקנון הקרן. במסגרת התיקון התבקש, בין היתר, אישור הממונה לעדכון ההנחות האקטואריות ומקדמי התמורה כפי שפורסמו בחוזר ביטוח 10-1-2019 וכן תיקון הוראת התקנון בנושא מנגנון ההפחתה של מנות הפנסיה בגין כרית הבטחון. במסגרת הבקשה לתיקון התקנון, נדרשה הקרן לבצע חישוב מחדש של סך ההפחתות הנדרש ביחס למתווה כרית הבטחון כפי שאומץ על ידי הקרן בעבר, זאת היות ובהתאם למתווה ובשנים בהן נדרשה הקרן לבצע הפחתה של 1.15% מסך עליית המדד במשך חמש שנים היו בפועל מדדים נמוכים או שליליים. בהתאם לחישובי אקטואר הקרן, סך ההפחתה הנדרש המעודכן הינו 6.235% (במקום 5.75%). לפי תקנון הקרן שאושר כאמור, נקבע כי ההפרש בין סך ההפחתות שבוצעו בפועל לבין ההפחתה המעודכנת החדשה יופחת בשתי פעימות וללא קשר לשיעור המדד. האחת ב-15 באפריל, 2021 והשנייה ב-15 בינואר, 2022.

באור 9 – עדכוני רגולציה

א. תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"א-2021, הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה

תזכיר החוק פורסם ביום 11.8.2021 ואושר בקריאה שניה ושלישית. מטרתו העיקרית של תזכיר החוק הינו, בין היתר, להפחית את הגידול המשמעותי הצפוי בהוצאות הריבית על אגרות החוב המיועדות (להלן: "המנגנון הישן"), לשפר את הוודאות בניהול החוב הממשלתי, להפחית את דחיקת החוב הסחיר כך שיהיה עשוי לתרום להפחתת עלויות גיוס החוב הממשלתי ולשיפור הסחירות והנזילות של אגרות החוב הממשלתיות הסחירות. התזכיר מתייחס ל-2 נושאים מהותיים, כמפורט להלן:

1. הבטחת התשואה לקרנות הפנסיה:

הוצע לקבוע כי במקום המנגנון הישן, אותם 30% מנכסי הקרנות יושקעו בשוק החופשי (בהתאם לכללי השקעה שייקבעו) וככל שהתשואה השנתית שתושג תהיה נמוכה מתשואת היעד שנקבעה בשיעור של 5.15% (להלן – "תשואת היעד") המדינה תשלים לקרנות הפנסיה את ההפרש כדי להבטיח תשואה שנתית של 5.15% על אותם 30% מנכסי הקרן. אחת לכל חודש יחושב היקף הנכסים שעליהם יחול מאותו החודש המנגנון החדש, כלומר הנכסים שבשלהם תהיה קרן פנסיה זכאית להבטחת תשואת היעד למשך חמש שנים. כאמור, שיעור הנכסים שעליהם יחול המנגנון החדש, בתוספת שיעור הנכסים שעליהם חל המנגנון הישן, יעמוד על 30% מנכסי כל קרן פנסיה.

עוד הוצע כי בחלוף חמש שנים מיום שניתנה הבטחת תשואה בחודש קלנדרי מסוים, תחושב התשואה המצטברת, צמודה למדד, שהשיאו בפועל הנכסים שבשלהם ניתנה הבטחת תשואה באותו חודש קלנדרי במהלך חמש השנים (להלן – "התשואה הכוללת"). במידה שהתשואה הכוללת תהיה גבוהה מתשואת היעד המצטברת, היתרה שמעבר לתשואת היעד המצטברת תועבר לקרן ייעודית לתשלום ההפרש האמור (להלן – "הקרן להשלמת תשואה"). מאידך, במידה שהתשואה הכוללת נמוכה מתשואת היעד המצטברת (שהיא תשואת היעד השנתית של 5.15% צמודה למדד, מצטברת במשך חמש שנים), המדינה תעביר לקרן הפנסיה את ההפרש בין תשואת היעד המצטברת לבין התשואה הכוללת. תשלומים אלה יהיו מהכספים שנצברו בקרן להשלמת תשואה. ככל שלא נותרו כספים בקרן להשלמת תשואה, זו תמומן מתקציב המדינה.

2. הקמת קרן חוץ תקציבית למימון הבטחת התשואה:

הוצע כי לצורך העברת הכספים לקרנות הפנסיה להשלמת תשואת היעד, תוקם קרן להשלמת תשואה, שתנוהל על ידי החשב הכללי במשרד האוצר. הקרן תנוהל בחשבון בנק ייעודי ונפרד בבנק ישראל, והכספים שיועברו לקרן יישאו ריבית בהתאם להסכם בין ממשלת ישראל לבנק ישראל.

עוד הוצע כי הממשלה תהא רשאית, במטרה לפרוס את ההוצאה מתקציב המדינה לצורך מימון הבטחת התשואה, להעביר חלק מן הסכומים המיועדים לשם כך לקרן ייעודית וזאת לפני המועד שבו יש להעביר סכומים אלה לקרנות הפנסיה. תחולת החוק נקבעה ליום 1 ביולי 2022 עם אפשרות לשר האוצר לדחייית תחולתו ליום 1 בנובמבר 2022.

ב. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (הוראת שעה), התשפ"א-2021

טיוטה זו פורסמה ביום 1.7.2021. בהתאם להוראות סעיף 32(א)(2) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובהתאם להוראות סעיף 36א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, גופים מוסדיים רשאים לגבות מנכסי קופת הגמל או מנכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסים אלו. בשנת 2014 נקבעה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 (להלן: "התקנות") תקרה להיקף ההוצאות אותן ניתן לגבות, על מנת להגביל את שיעורן. התקרה שנקבעה היא בשיעור של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי המשקיע המוסדי. התקנות נקבעו כהוראת שעה עד ליום 31.12.2017 ותוקפן הוארך עד ליום 31.12.2019 ולאחר מכן עד ליום 28.2.2021. עם התפזרות הכנסת ה-23 ביום 23.12.2020, הוארכה הוראת השעה הארכה נוספת עד ליום 6.7.2021. במסגרת הארכת התקנות נבחן על ידי רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון יישומה של מגבלת ההוצאות בקרב הגופים המוסדיים. מחד, יש חשיבות להגבלת סוגים מסוימים של הוצאות ישירות. מאידך, קיים חשש כי הטלת מגבלה שרירותית או לא מתאימה, מבחינת היקף וסוגי ההשקעות עליהן היא מוטלת תפגע מהותית בהרכב תיק הנכסים של העמיתים ובתשואה המושגת על כספי הפנסיה והחיסכון של הציבור.

על מנת לקבוע את האיזון הראוי לבחינת הוצאות ישירות שרשאית חברה מנהלת של קופת גמל להשית על עמיתי קופת גמל שבניהולה, בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל, מינתה הרשות ועדה שתדון בסוגיה זו. הועדה קיימה דיונים מקיפים עם נציגים מהציבור וערכה בשיתוף עם המחלקה הכלכלית ברשות מחקר אמפירי מקיף המתבסס על מאגר נתונים שנאספו לצורך אמידת התשואות במספר אפיקי השקעה שהותר לגבות בגינם הוצאות ישירות.

בחודש יולי 2021 פורסמה טיוטת הוראת שעה המאריכה את תוקפן של תקנות ההוצאות מהמועד שחל שלושה חודשים מיום התכנסות הכנסת ה-24 (יום 6 ביולי 2021) עד ליום 6 בינואר 2022.